

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od detirostopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "glegledališka stolpa".

Opravnštvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Turki hoté boj.

Iz Carigrada se javlja, da so stopili v sredo vsi turški dostojanstveniki skupaj in so se posvetovali. Povabljeni so bili — poroča "N. W. T." — vsi ministri, vsi svetniki državni, načelnik islama, patrijarh grški v Carigradu, armenski višji popje, ulemi carske palače in večjih turških cerkev predstojniki, potem Abdul-Kerim paša in vsi carigradski oficirji do obrstov, večina bode — pravijo — gotovo v tacih stanovih, ki nečejo o udaji ničesa slišati, nego bojevati se. Zastopniki evropski so uže 18. januarja — če je tem vrom verjeti — imeli pri sultangu avdijenco, pa le formalno, in denes ali jutri se uže imajo odpeljati. Turki menijo, da bode potem za nje boljše.

Drugi viri poročajo, da glava turške vlade Mithad-paša zdaj stavlja vse na vojsko. On pravi: ali naj se Turčija utrdi z orožno zmago, ali pa naj pogine. To je vele-energično stanje. Ali pomisliti je, da se takim ljudem rada nesreča prismeje, in bog daj, da se tudi temu turškemu boježljcu ne skrije.

Tudi vsa poročila o krčevitem dvizanju in očajnem napenjanju Turčije, zbrati vse svoje moči skupaj za vojsko z Rusijo, kažejo nekodivjo obupno moč, katera se ne sme prenizko štetiti.

Sicer pa, če vsa Turčija nij mogla ničesa opraviti štiri cele mesece proti Srbiji in Črnejgori, vendar bi bilo čudno, kako bi se mogla vstavljati navalu obeh in še velike Rusije, in — še Grecije in Rumunije, kateri poslednji dve vendar nijsta menda tako sè slepoto udarjeni, da ne bi vedeli, kaj ju čaka, ako zmaga

Turčija. Zlasti Rumuni, sosedje Magjarov, imajo velik nauk iz potovanja magjarskih študentov v Pešti in ta nauk bodo valjda upotrebili.

Volitev predsednika v zedinjenih državah severne Amerike.

Severno-ameriška ljudovlada je zdaj, piše dunajski „Vaterland“, v prav resnobni krizi, katere konca se sè skrbojo pričakuje, kajti lehko se rodi iz nje meščanska vojska ali pa drugačni razpori. Oba kandidata, republikanski in demokratični, imata skoraj enako veliko glasov in zdaj se ne ve, kdo bi nekatere glasove verificiral — kajti o tem konstitucija ne govori. Priznanje ali zametenje teh glasov bo odločilo, in ker nobena stranka drugi pravne sodbe ne zaupa, skušati obe, da bi druga drugi ves upliv na verifikacijo vzeli.

Da bralci razumejo položenje stvari, treba jim je pojasniti način, kako se predsednik voli. Volitev se v različnih državah severne Amerike drugače godi, a nikjer potom splošnega glasovanja. V najmnožejših državah prvotni volilci volijo odbornike, ki potem predsednika izberejo, in tudi to uplivanje naroda se njih staro. Konstitucija severo-ameriških zedinjenih držav sledče ravnanje pri volitvi predstavnika amerikanske zadruge zapoveduje:

Vsaka štiri leta se zbero na prvi vtorok meseca novembra države — ne narod — in volijo nekaj volilcev, ki so primerni številu njihovih zastopnikov v obeh zbornicah kongresovih. Prvo sredo decembra potem zbirajo se tako voljeni v svojih dotičnih državah in s tajnim glasovanjem volijo predsednika in

podpredsednika te zadruge. Ti glasovi posameznih držav se zapečatijo — in pošljajo predsedniku zadruge, — ki jih drugo sredo februarja potem v navzočnosti obeh zbornic odpre, glasove sešteje in rezultat glasovanja objavi. Da je volitev veljavna, treba absolutne večine. Ako te večine noben kandidat ne dosegne, voli senat podpredsednika; a v tem izjemnem slučaju glasuje zbornica po državah, in vsaka država ima samo eden glas.

Ta sistem je bil rezultat kompromisa med federalisti, ki so težili po centralni oblasti in pa mej proti-federalisti, katerim je bila na senci avtonomija držav. Mislili so, da so na ta način bili mej narod pa mej one, ki so po najvišjem uradu v zadrugi težili, postavili volilno telo, ki bi obstalo iz odvisnih in odličnih mož, in ti bi morali dajati vse mogoče garancije. A to ravnanje je navada strank uničila, katere so hotele od vseh odbornikov terjati, da za odločnega, od stranke postavljenega kandidata glasuje.

7. novembra je v 37 državah narod, v 38 pa legislatura volila 369 volilcev, kateri bi potem predsednika volili. V treh južnih državah, katere še zadružni vojaki zasedajo, trdila je i republikanska, i demokratična stranka, da so njeni odborniki pravno voljeni; v dveh severnih državah pa se je po eden republikanski odbornik kot neizborljiv razglasil, in volilci demokratičnih strank v onih državah, katere so imele največ glasov, so terjali pravico, da na njihino mesto oddajo svoje glasove.

6. decembra so se odborniki zbrali v svojih državah in so volili predsednika. V Lujizjani, južni Karolini in Floridi so republikanci

Kistek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Sedmo poglavje.

(Dalje.)

„O ne, dragi Viljem,“ rekla je gospa Sullivanova, „temu se ne smeš preveč čuditi. Stari oče je skusil mnogo gremkega. Ti veš, kako močno se je zanašal na strijca Riharda, in nazadnje je imel neskončno skrb in zadrgo ž njim; in potem mož tete Sare — videl se je kaj pošten človek, ko ga je Sally vzela, a nazadnje je očeta goljuhal strahovito, tako, da je moral zastaviti svojo hišo v Visoki ulici ter jo nazadnje popolno izgubiti. Sedaj je mrtev in nočem nič slabega govoriti o njem; a skazal se njih takega, kot smo ga mi vsi držali, in to, mislim, je Sallyi srce pretrgalo. To je bila strašna izkušnja za očeta, ker Sally je

bila najmlajša hči in zmerom mu najljubša. Precej potem je umrla mati, in zdravil jo je neki mazač, o katerem je oče zmerom rekel, da jej več škoduje kot koristi. Vse skup, imel je dovolj uzrokov življenje gledati le od napadne strani, a Viljem dragi, ti na to ne smeš misliti. Gledati moraš, da bodeš sam dober, in potem bode ponosen na te. Veseli se, kolikor se le more, kadar sliši tebe hvaliti ter se nadeja nekega dne mnogo o tebi.“

Tu sta nehala pogovarjati se; dečko pa je še enkrat ponovil uže često sklenen sklep, da će mu Bog ohrani zdravje in pamet, bode pokazal staremu očetu, da nade nas vselej ne goljufajo in da je strah časih brez vzroka.

O, kako krasno in slavno je za mladinci, če neprestano hrepeni po vzvišenem, blagem in občekoristnem svrhu! Kako ga to spodbada k marljivosti, stanovitnosti in zatajevanju samega sebe! Kolika moč, ki ga neprestano sili k novemu delu. Bojazni, ki bi drugače strašile, malosrčnost, ki bi drugače tlačila, dela, ki bi utrudila ovire, ki bi stra-

sila zopernosti, ki bi potrele skušnjave, ki bi motile vse, to vse leži pred njim razoroženo in onemoglo, kadar se s častnim svrhom pred očmi bori za zmago.

Iz tega tudi izvira, da oni ljudje, ki so bili v časteh, bogastvu in lišju rojeni, le redkom zvršijo imenitne reči. Ti niso rojeni za delo, brez dela pa ne dosežemo nobene stvari, kar bi nas vredno bilo. Zakaj se ne določijo za imenitno in vse obsegajočo nalogu (in ta naloga bi za nje bila gotovo častna), da bi pomagali neugodnosti svojih razmer ter postali imenitni, učeni, modri in blagi in sicer kljub onemu bogastvu, kljub onemu imenitnemu rodu, kljub onej priliki k nasledni lenobi, ki so v očeh modrih ljudij in angeljnov prav za prav njih smrtni sovražniki? Za to se je Viljem uže davno določil. Njegov stari oče je bil star, njegova mati slabotna in oba sta bila uboga. Moral je biti podpora nijnej starosti; moral je delati za njih hrano in prijetnost; storiti je moral še več: — nadajala sta se veliko o njem — in prevarati jih nij

glasovali za Hayesa, demokrati za Tildenom. V Oregonu je bila dvojna volitev. — Vsaka država je vspeh volitve zapečaten poslala predsedniku senata. To se bode odprlo stoprav februarja. Znane pa je, da ima demokratičen kandidat 184, republikanski pa 165 nedotakljivih glasov. Dvajset glasov iz Oregonia, Floride južne Karoline in Lujiziane je dvojnih. Ako Tilden, demokratični kandidat le še en sam glas izmej teh 20 dobó, postane predsednik, ker ima tudi potem absolutno večino, ako njegov nasprotnik dobó ostalih 19 glasov; Hayes le zmaga, ako dobó vseh 20 glasov.

Vprašanje pa je, da-li ima predsednik, ki zapečatene glasove odpira, pravico določiti, katere dvojne volitve so veljavne, katere pa ne. Konstitucija namreč pravi, da se imajo glasovi šteti. Kdo jih šteje, tega ne določuje. Zaradi te točke je hud preprič v republiki. Hayesovi volilci trdé, da predsednik senata i odpira i šteje glasove. Ta pa je z večino senata republikanec in bi glasove dal kandidatu svoje stranke. Demokrati pa trdé, da ima kongres veljavnost volitev določiti — kongres pa je večinom demokratičen in bi se odločil za Tildena.

Vendar pa nij še vse upanje izgubljeno, da se ohrani mir; kajti senat in kongres sta skupno postavila komisijo, ki ima to nalogu tako rešiti, da bo za oba dela prav.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. januarja.

O bankovem vprašanju dunajski listi 17. jan. poročajo: Denes je Andrassy sem prisel. Njegov dohod je v zvezi z željo, rešiti bankovo vprašanje. Drug teden pride skoro gotovo cesar na Dunaj. — Cislejska vlada hoče vodje ustavovercev poprašati, kaj je storiti.

Vrajanje države.

Srbija je s Turčijo sklenila pogodbo zarad izmenjanja vojnih ujetnikov.

Cernjajev je prišel 17. t. m. v Pariz.

Italijska vlada predlaga, naj se Tunis proglaši kot quasi neodvisna država, podobno kakor Rumunija.

Iz Londona se piše „Hamburger Corr.“, da so Angleži uže tri divizije vojakov pripravili, katere nabarkajo kamor bi jim trebalo, kadar koli povelje pride. Poveljnik bode lord Napier of Bagdala. V Carigrad pa za zdaj ne misljijo marširati, če se ruska vojska začne, ker se drugih vlad boje. Le svoje interese v srednjem morji hote varovati, pravijo.

smel. Pripravljalvi se za bodoči boj s svetom vendar nij spozabil sedanjosti, ampak rad je sedal za mizo ter se je učil naloge za nedeljsko šolo. Po tem je po stari navadi glasno čital sveto pismo; nazadnje je gospa Sullivanova položivši roko sinu na glavo molila prosti pa srčno molitev za dečka, eno onih maternih molitev, katere otrok spoštljivo in ljubeznjivo posluša in katerih se še poznejša leta spominja, eno izmej molitev, ki človeka varujejo pred izkušnjavo ter ga ohranijo vsega zlega.

Ko je oni večer Viljem bil odšel domov, ostala je Jerica sama s Truemanom ter je nekaj časa sedela tik njega na nizkem stolu, da nij spregovorila. Oči je imela obrnene v belo podobo, ki je ležala v njenem naročju. Dvomiti nij bilo, da je v duhu marsikaj premišljevala, kajti njeni mišljenje se je izrazovalo je na obličji. Trueman je redkom pa čenjal govoriti; ko pa je videl, da je Jerica nenavadno mirna, prikel jo je za bradico, jej pogledal v oči ter rekel:

Nemške časnike še nij nehal strah, ko so videli, da so zmagali socijalni demokrati — ti nemški nihilisti — v desetih volilnih, a več kot v dvajsetih imajo pa take velike manjšine, da pridejo v ozje volitve. Bismarkov list „Nordd. Allg. Ztg.“ žuga vsled tega liberalcem, da so oni tega krivi in jim priateljstvo odpoveduje.

Dopisi.

Iz Ljubljane 17. januarja. [Izv. dop.] V denašnjem „Slovenskem Narodu“ brem, da je mestni župan gospod Laschan odgovarjal, da je minister uka poročil mu, da v Ljubljani država ne more ustanoviti obrtniske šole zarad „pomanjkanja denarjev“ Res, denarja manjka dan denes povsod. Ali jaz bi, ko bi smel, povprašal po c. kr. penzioniranem vladnem svetovalcu g. županu in morda še po mestnih svetovalcih ljubljanskih, c. kr. finančnem prokuratorji g. Kalteneggerji, po c. kr. g. Schöpplu, po c. kr. g. Stöcklu, po c. kr. Zhubru, po c. kr. dr. Keesbacherji, in če je še kakov c. kr. gospod mej ljubljanskim občinskim svetovalstvom: kako je to, da ima vaš državni proračun vladin za druga mesta denar, a ne za naše? V „Deutsche Ztg.“ sem bral te dni dopis iz Reichenburga, da država tam vzdržuje obrtniško šolo, katera pa nema letos več kot sedem (7) učencev. Vlada pa nikakor zarad tega v Reichenbergu šole nij opustila, ampak ustanovila je še pripravljalni kurs za njo, da bi pač več učencev dobila. V Ljubljani bi bilo gotovo brez tacega kurza vsaj 50, namesto 7 učencev. Ne le, da pri nas daleč okolo take boljše šole nij, je tudi Ljubljana večje mesto nego Reichenberg. (Dalje razmišljevanje dopisnikovo o tem bi gotovo konfiskaciji zapalo, za to smo ga moral izbrisati. Ur.)

Iz Žabnice pri Škofej loki 18. jan. [Izvirni dopis.] Ker se čuje, da novi škof si prizadeva odpraviti marsikatere napake, tako bi bilo želeti, da bi tudi nas Žabničane enkrat obiskal in bi tudi tukaj dosti napačnega videl. Imamo tukaj svojega duhovna, lepo novo cerkev, šolo, naša duhovnja šteje okolo 1000 duš, pa nemamo niti pokopališča, niti krstnega kamena, da si so nam še ranjki škof gospod Anton Alojz Wolf to obodoje obljudibili dati, kakor hitro novo cerkev napravimo. Napravili smo jo, a kadar mi prosimo za pokopališče, tako se nam vselej s tem odgovarja, da večina naših ljudij želi le pri sta-

rej materi-fari v Loki pokopana biti. Pa kdo so tisti ljudje? Tisti so le stare vražne tercijalke. Tukaj je eno tolikanj čudno staro z vsemi vražami oskrbljeno tercijalstvo doma, da takega človek nikjer na svetu ne najde. Postavim: maša v Loki je tem babam veliko boljša, kot pri nas doma, žegni loški imajo veliko večjo moč, kot pa, postavim, če je pri nas doma z žegnom maša. Kdor je v Loki pri materi-fari pokopan, veliko ložje večno počiva, in tudi gre bolj hitro in bolj gorak v nebesa kot pa kod drugod, itd.

Pri nas nij samostalna duhovnja, ampak kaplanija Starološke fare, pa vendar pri nas brez duhovna nikoli ne bode, pred na kakšnej majhnej fari. Tukaj je jako lep kraj, ljudij šteje naša kaplanija črez 1000 duš, prihodki duhovna so tudi taki, da lehko živi brez skrbi. Posebno pa zato duhoven tukaj mora biti, ker je šola. Iz tega se vidi, da je to napačno, ker nemamo doma svojega pokopališča in krstnega kamena.

Pol ure daleč iz Bitnja prinesejo mrliča do naše cerkve, potlej ga pa še celo uro naprej tresejo v Loko; tukaj imamo pa duhovna, ki nas velja 800 gold. na leto, pa bi ne smel mrličev pokopavati in ljudi krstiti?

Mi upamo, da kar je nepozabljivi škof Anton Alojz Wolf obljudil, a nij mogel izvršiti, zato ker ga je smrt prehitela, bode izvršili sedanji škof dr. Pogačar.

Iz Dunaja 17. jan. [Izv. dop.] V 9. št. letosnjega „Slov. Naroda“ je dopis iz Dunaja, kateri mej drugim tudi stanje „Slovenije na Dunaji“ popisuje. Da se ne bi mislilo: „qui tacet, consentire videtur,“ in da stvar pojasnimo, bodemo odgovarjali. Najprej je treba vedeti, da je na Dunaji takih vsečiliščnikov, ki v „Slovenijo“ kolikor je le mogoče, redno zahajajo, in spet je takih, kateri „Slovenije“ nikdar ne obiskujejo, in se demonstrativno njenih sej ne udeležujejo, brž ko ne za to, ker zanje v „Sloveniji“ lovor-venci ne rastejo. In ravno taki vpijejo zoper naše društvo in na vse kriplje zabavljajo. Na mesto, da bi v „Slov.“ zahajali, imajo nek „klub“, kder so vsi vitezi pri — vrčku. In v tem klubu nobeden znanstvenih spisov — ne bere ampak šteje — vrčke.

Za to pa vas vprašam, kolikokrat ste uže to poletje bili v „Slov.? Enkrat; nič več, kdo pa bi potem v klubu štel! „Slovenija“ pa ima svoje zbore, kder beremo znanstvene

, „Ka ne, Viljem je kaj brdek, moder dečko?“

Jerica je odgovorila: „Da“, vendar pa se ji je zdelo, da nij vedela, kaj je rekla.

„Rada ga imaš, ka ne?“ vprašal je Trueman.

„Zelo rada,“ odgovorila je Jerica enako raztresena. Nij bil Viljem, na katerega je mislila. True je čakal, da bi Jerica počela govoriti o svojem novem znanci, a par minut je le molčala. Potem se je nagloma ozrla kvišku ter je rekla: „Strije Trueman?“

„Kaj praviš?“

„Zakaj moli Samuel k Bogu?“

Trueman jo je debelo pogledal. „Samuel! — Moliti! Ne razumem te prav, kaj praviš?“

„Pravim,“ odgovorila je Jerica podobo kvišku držé, „Viljem je rekel, ta mali deček se kliče Samuel in kleči na kolenih in drži roke sklenene ter zre v nebesa, ker moli k Bogu, ki biva v nebesih. Jaz ne vem, kaj

misli s tem — daleč gori v nebesih — ka vi veste?“

True je vzel podobo, ter jo je pazno ogledoval. Nemirno na stolu se premikavši popraskal se je za ušesi, ter je rekel nadzadnje:

„No, mislim, da ima prav. Ta otrok le zares moli, če prav prej nijsem mislil na to. A dobro ne vem, zakaj ga Viljem imenuje Samuel. Hočeva ga enkrat vprašati.“

„Zakaj pa moli, strije Trueman?“

„O! moli, da bi bil dober; človeka stori dobrega, če moli k Bogu.“

„Ka Bog more storiti človeka dobrega?“

„Da. Bog je zelo velik; Bog zamore vse storiti.“

„Kako more slišati?“

„Bog sliši vse, in vidi vse.“

„Ali pa biva daleč gori v zraku?“

„Da,“ odgovoril je Trueman, „v nebesih biva.“

Jerica je mnogo vprašavala, — prašavala

spise in gojimo domače petje. Gotovo je to lep namen „Slov.“ — Misel, da je treba S. Jenku slavnost narediti, izhaja od nas, in mi smo jo sprožili pod tem pogojom, če jo bo mogoče izpeljati. Ker pa naš pevovodja ne živi na Dunaji, a druga bi le za denarje dobili. smo slavnost za zdaj opustili, misleč, ako S. Jenka ne moremo slaviti po tej poti, bomo ga poskusili po drugej. Naš namen je le bil, da bi se ime S. Jenka populariziralo. Lepi spisi o našem pesniku, narodu namenjeni bodo gotovo naš namen dosegli. Kdo pa bi iz domovine na našo slavnost prišel, da bi videl, kako pesnike častimo? Pisati je treba, a ne samo širokoustiti se. Da pa smo za narodno stvar „navdušeni“, nij nas sram.

V statutih „Sl.“ nikjer nij pisano, da se mora vsako leto slavnost narediti, in koliko let je uže minulo, da „Sl.“ nij imela slavnosti, in „Sl.“ nij nikdo zato grajal. Vendar pa imamo redne svoje zvore. Na zbor smo enkrat povabili vse slovenske državne poslance, vsi so bili prišli in navdušeno govorili. Gosp. prof. Šuklje, ki je bil lani na Dunaj prišel in „Sl.“ obiskal, očitno je izrekel svojo hvalo. Drugi hvalijo „Sl.“, a vi, ki ste družabniki, tako ste nesolidarni in nekolegjalni. — Nadalje; res je, da je lansko leto nekoliko gospodov nemški zapelo, ali iz tega ne sledi, da smo tudi mi slabí Slovenci, posebno, če se pomisli, da tisti gospodje niti niso korenike naše, ali hoteli so imeti svoje veselje. In ko se je to zgodilo, vpilo se je: „Sl.“ hira, pojema in umira! Mi le obžalujemo, da se je to zgodilo. Gospoda, denite roko na srce in se vprašajte, kaj pa ste vi storili dobrega za „Sl.“, za kaj smemo biti vam hvaležni? Morda za to, da mej nami sveti mir kalite? Zakaj pa ne pomislite, če ste dobri Slovenci, kaj si bodo drugi mislili, ki „Sl.“ na tanko ne poznaajo, ko bodo brali take stvari, katerim poštene ljudje pravijo: — obrekovanje?

Videč, da kakih pet gospodov zoper „Sl.“ ščuje, se je predsedništvo zahvalilo za svojo čast, in volitev novega predsednika je bila razpisana. Zakaj pa takrat niste prišli in kandidirali? Lehko bi vas petorica slavnost naredila! Neradi povemo, da je prejšnji predsednik bil zopet enoglasno izvoljen. Lep dokaz za nas. In tudi vi ste ga zagovarjali, naj le ostane, a zdaj nas ogovarjate. Vi mislite, opozicije je treba; res je, ali le poštene opozici-

cije. Končno obžalujemo, da nas silite, da vam neresnico odkrivamo, ker mislimo, saj ste vendar tudi vi naši bratje.

Domače stvari.

— (Z opet posip.) Pred nekaj dnevi smo poročali, da je v Brišah pri Zidanem mostu odtrgala se na hribu zemlja in posula šest poslopij in trinajstero ljudij. Denes pa nam dohaja novica, da je prav blizu tam zgodilo se zopet nekaj podobnega. Mej Zidanim mostom in meji Rimskimi toplicami je na 150 metrov dolzine hrib posul se na železnico, oba tira visoko pokril in Savinjo močno začel, tako da so zgornji kraji v nevarnosti pred povodnjo, če se zemski zamet brž ne odpravi.

— (O nesreči) pri Zidanem mostu se piše, da se še dozdaj nij posrečilo, zasute nesrečne izkopati, akopram sto delavcev iz trbovljanskega rudokopa neprestano dela.

— (Mestnega zpora ljubljanskega) predsinočnja seja je bila zopet precej živahnja. Poročilo prinesemo jutri.

— (Novo izdanje Valvazorja.) Ravnotek je izšel in se razdaje drugi zvezčič četrte knjige Valvazorjeve (o kranjskih gradovih). Kdor se je naročiti do zdaj pozabil, naj se podviza. Naroča se pri J. Kraju v Blaznikovej tiskarni v Ljubljani; vsake 14 dnij izide 1 zvezek, šest pol, zvezek po 50 kr.

— (Duhovensko podporno društvo) za ljubljansko škofijo bode imelo 24. januarja, t. j. prihodnjo sredo, ob pol enajstih zjutraj v Virantovi hiši zbor. Društvo šteje 45 dosmrtnikov in 409 letnikov, tedaj skupaj 454 udov. Ker ima škofija po izkazu lanskega šematizma 563 doma in 28 zunaj škofije živečih duhovnikov, imenik priča, da je dokaj duhovnikov, ki k društvu še niso pristopili. — Društveni račun kaže, da je imelo društvo koncem leta 1875 matice 7132 gold., porabilnega premoženja pa 1666 gold. 37 kr., tedaj skupaj 8798 gold. 37 kr. Leta 1876 imelo je dohodkov 4297 gold. 70 kr. Ako se dohodki primerjajo s stroški, ostane gotovine 10 gld. 84 kr. Vse premoženje koncem leta 1876 je 7200 gold. kapitala in 2364 gld. 84 kr. pa porabilnega premoženja, tedaj skupaj 9564 gold. 84 kr. Č. gospod Valentin Ravnikar je društvu volil 3000 gold., ki se mu pa še niso izročili.

— (V ljudskej kuhinji) ljubljanskej, ki se po prizadevanji mestnega kasirja g. Hengthalerja snuje, nameravajo se dajati cele porcije po 10 kr., pol porcije po 5 kr. in juha po 2 kr.

— (V ljubljanskej deželnej bolniči) je bilo pretečeni mesec 625 bolnikov, od teh je umrlo jih 20, a 224 jih je bilo odpuščenih.

— (Od Save) se nam piše, da so v Prevojah imeli koncem preteklega leta po desetletnem nemškutarskem županovanji nove volitve, pri katerih je stara stranka padla in so narodnjaki zmagali. Za ohranjenje nemškutarjev si je posebno prizadeval neki bivši brič, ali vse zastonj je bilo.

— (Imenovanje.) Za mariborski, slovenebistriški, št. lenartski in radgonski šolski okraj je imenovan za šolskega nadzornika Franc Robič, profesor na učiteljišči v Mariboru; za okraj ptujski, ormužki, rogatški, ljutomerski in gornjeradgonski pak nadučitelj v Laškem trgu Janez Ranner.

— (Surovost.) Poroča se nam iz Šmartina pri Litiji 17. t. m. Te dni je na Vodicah javorske fare nek kmet z imenom Sk. svojo ženo tako pretepel, da bode teško ostala. Ta srovež je tudi lansko leto sploh dolžen bil, da je začgal svojo kočo navlašč, ker je bil asekuriran.

— (Uboj.) 16. t. m. je imel pred potrotniki v Celji Anton Sagadin od Ptuja zagovarjati se zarad uboja, ker je bil svojej materi, ki se je s sosedom tepla, na pomoč prikel in soseda ubil. Zagovornik je dokazal, da toženec nij hudobnega namena imel, za to so ga potrotniki uboja oprostili, a obsojen je bil le na tri mesece zapora in 500 gold. plačila vdovi ubitega.

— (Za en kos kruha.) Drvarske hlapce Peter Ovčar je 24. septembra lani začgal kaščo za žito Petru Iglarju v Kumnu pri Mariboru za to, ker mu Iglar nij hotel košček kruha dati. Obsojen je bil hudobni požigalec te dni v Celji na 4 leta teške ječe.

— (Potepuh.) V ljutomerskem okraji je, kakor se od tam piše, letos jako mnogo tatov in potepuhov. Nedavno je znani lopov Hanzekovič starega osobnjaka žugal ubiti, ako mu ne da 5 gld. Starec je kleče prosil za svoje življenje, a lopov ga je vendar tako dolgo tepel in suval, da so ga ljudje, ki so

je mnogo čudnih rečij, katerih je Trueman nij znal razjasniti, praševala ga je za mnogo rečij, o katerih se je čudil, da jih nij sam sebi uže često razjasnil. Trueman je bil ponjnéga, ljubezljivega srca, ter se je kot otrok držal svoje vere. Krščanskega uka je le malo užival, a resnobno se je prizadeval živeti po sprejetih naukah. Po vestnem izvrševanji krščanskih krepostij in zlasti po pokorčini proti veliki zapovedi krščanske ljubezni se je morebiti približal bolj duhu svojega božjega učenika, kot mnogi, ki vsak dan čitajo in premišljajo sveto pismo, ter dosta bolje poznajo krščanske nauke. A nikdar nij globoko preiskaval virov te vere, o katerih dvomiti mu še na misel nij prišlo; tudi nij bil nikakor pripravljen na vprašanja, katera mu je radovedni, živi in komaj izbujeni duh male Jerice stavil. Vendar je odgovarjal, kolikor je mogel; kjer pa je sam bil v zadregi, nikakor se nij obotavljal zavrniti jo na Viljema, ki kot je rekel hodi v nedeljsko šolo ter čudovito dobro ve vse te reči. Kar je Jerica od njega mogla

izvedeti, vrtilo se je v teh treh rečeh le: da bog biva v nebesih; da je njegova moč velika in da se ljudje zboljšajo po molitvi. Njeni drobni živahni možjani so se tako zamislili v ta predmet, da ga, ker je bilo uže pozno, iz njenega spomina nij mogla spodriniti celo misel, da bode denes spavala v novej sobi. Ko je šla v posteljo z belo podobo, katero je pritisnila na prsa, in je Trueman otšel s svetilnico, ležala je nekaj časa z odprtimi očmi. Ravno pri nogah njene postelje je bilo okno, Jerica je lehko gledala ven, kot je nekdaj gledala iz izbe pod streho v hiši Nani Grantovi, ker pa je bilo okno večje, bil je tudi njen razgled večji. Nebo je bilo polno svetlih zvezd in pogled na nje vzbudil je Jerici staro čudenje in radovednost, kdo pač je začetnik tako oddaljenih in svetlih lučic. Ko je tako vanje zrla, prešinila jej je misel dušo: „Bog jih je prižgal. Oh, kako velik mora biti! A otrok zamore moliti k njemu!“ Vstala je iz posteljice, približala se oknu in poklepnivši in v isto mer kot mali Samuel roke sklenivši je

zrla v nebesa. Zinila nij nobene besede, a v njenih očeh se je zabliščela rosa solze, ki se je v njih utrnila. Ali nij bila vsaka solza molitev? Govorila nij nikakoršne molitve, a hrepela je po Bogu in kreposti. Ali nij bilo to golo hrepnenje molitev? Ali tudi nij uslišal Bog v nebesih, brez česar volje ne pada vrabec na zemljo, te prve molitve majhenega neizobraženega otroka? Ka mu nij zaklical svoj blagoslov doli na zemljo?

Poznejša leta je Jerica še čestokrat molila. Marsikrat je v revi in nadlogi prosila Boga pomoči, marsikatero uro grenkih skrbi je iskala tolazbe pri istem viru, in kadar je je primanjkoval moči in pogumnosti, bil je Bog krepilo njenemu srcu. A nikdar se nij bližala božjemu prestolu s čistejšim in prijetnejšim darilom, kakor sedaj, ko je pri svojem prvem kesanji, pri svojej prvi resnobni veri, pri svojem prvem gorečem upanji klečala in imela roke sklenene ter je njeno srce, če so prav ustna molčala, govorila besede preroškega otroka: „Gospod, tu sem!“ (Dalje prih.)

v pomoč pritekli, oteli. — Neka zadruga tato pa po vaseh okolo Ljutomera hodi in kraje, kar je pod roke pride, vino, klobase, kokoši, obleko in vse, kar se le do odnesti. Žandarmi so uže štiri take ljudi vjeli in zaprli.

— (Nenavnost v šoli.) Tržaški list „Cittadino“ prinaša pismo, v katerem se več očetov pritožuje, da se na tržaški realki dajo naloge, ki imajo nemoralne namene. Take naloge daje učitelj italijanskega jezika in zato očetje urade prosijo, da temu odpomorejo.

— (Figov tat.) Iz Trsta se nam piše: V sredo se je nek fakin spložil na tukajšno veliko ladijo in je ukradel več vencev fig. Pri tem delu ga zahvatijo mornarji, privežejo ga na jambor in ga tako dolgo klofutajo in brcajo, da ga iz te hude muke reši — policija.

Razne vesti.

* (Požar.) V Hatlu na zgornjem Štajerskem je nedeljo zjutraj pogorelo neko poslopje. Žalibog je zgorel tudi petleten deček, ki je sè svojim 14-letnim bratom v hlevu spal. Otrok je pač bežal za večjim dečkom in je gledal skozi vrata, a ker je vedno goreča slama raz streho padala, šel je v posteljo nazaj, kjer so ga našli sežganega. Tudi večji deček se je tako opekel, da bo teško ostal.

* (Nesreča.) V Mirčušlagu na zgornjem Štajerskem je otrok nekega delavca pod vozom na železnici pobiral oglje; na vagon se zadene lokomotiva, in deček obleži strt na železniškem tiru.

* (Protivniki novoletnih voščil.) V zadnjem zboru društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov sprejel se je skoraj enoglasno predlog, da si udje tega društva za novo leto ne bodo več čestitali.

* (Obesil) se je na Dunaji hišni oskrbnik one hiše, kjer je bila nedavno krojaška vdova Gottwald zadavljena najdena. Zaradi tega nekateri ljudje sumijo, da jo je on usmrtil. Vendar pa policija za tako obdolženje ni dobitila nikakega uzroka. Resnica pa je, da je bil zaradi govorice, ki se je o njem raznesla, poklican pred deželno sodišče, in da bi se temu odtegnil — ali kaj — obesil se je.

* (Umor in samoumor.) Iz Kurje vode na Češkem se piše: „Pretekli teden se je v našem trgu zgodil zločin, da je vse s strmem navdal. Učitelj N., ki je pred nekaterimi meseci sem prišel in provizorično službo dobil, zaljubil se je v hčer bogatega fabrikanta H., lepo dekle, ki je učitelja tudi rada videla, kakor pravijo. Toda oče njen o tem nij hotel ničesa vedeti. Znano mu je bilo, da je učitelj lehkomišlen človek in da dekletu ne more preskrbeti dobre prihodnosti. Ko dekle uvidi, da je razmera z učiteljem brezvsečna, uda se očetu in postane nevesta enega najbogatejših mož v vasi. Učitelj zaradi tega postane ves

divji in začne žugati, da dekle prej ustreli, predno jo kak drug dobó. To žuganje ni nikogar strašilo; a učitelj je pretekli teden svoj strašni namen res izpeljal. Ustrelil je naprvo dekle, potlej pa sebe. Cel trg je šel za pogrebom dekleta, katero so vsi ljudje jako radi imeli.“

* (Brezsrčna mati.) Blizu Trautenava na Češkem je 45 let stara ženska svojega osemletnega sinca v vodo vrgla, da je utonil. Vprašana pred sodnijo, zakaj je to storila, je odgovorila, da sina ni mogla iz sovraštva živega videti.

* (Eksplozija) je bila oni petek v tovarni Noblovi v Požunu; en delavec je bil na več kosov raztrgan.

* (Za pleše.) Vsak dan se kaj novega iznajde in vsaka sleparija se od konca močno kupuje in draga plačuje. In tako se godi v vsakem mestu, kjer žive špekulant. A bolnišnice za pleše dozdaj še nij nikdo ustanovil. Nedavno se je v časnikih pisalo, da je petrolej za lase dober. To bi še bilo, ko bi le tako ne smrdela ta prementana reč. Kdo bo hodil v druščino s petrolejem na glavi, ko nosovi uže vsacega izvohajo, ki je pred ta dan česen ali čebulo jedel? Za to pa je nek špekulant na deželi blizu Pariza v gozdu sezidal veliko veliko hišo, kjer žive taki radovoljni prognanci. Tam se mažejo s petrolejem, hodijo na sprehod, igrajo in keglajo in so veseli, češ, da jim bodo pri vsem tem le zopet lase zrasle. Pa posestniku bolnice nij veliko mari zato, samo da bi se njegov zavod nekoliko časa vzdržal.

* (3500 kilogramov srebra) je zapustila švedska kraljica Izabela, in sicer so to srebrne posode. Dediči tega mnogega srebra pa so sklenili, da ga bodo prodali državi, da bode lehko služila srebrno posodo, kadar bo kaj posebuega.

Listnica opravnosti: G. T. S—k v Bijah. Popolno v redu.

Umrli v Ljubljani

od 11. do 14. januarja:

Alf. Linder, uradn. otrok, 21 m., za voden glavo. — Jož. Kumel, del., 28 l., v bolnišnici za jetiko. — Marija Rant, delavka, 57 l., v bolnišnici za vtrpljenjem pljuč. — Genofeja Mrak, 66 l., v boln. za vnetjam mož. mrene. — Ana Milohnja, agentov otrok, 19 m., za voden glavo.

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznej z uspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti.

(53—34)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,
lekjarju, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Dunajska borza 19. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67		25	,
1860 drž. posojilo	112		25	,
Akcije narodne banke	818		—	,
Kreditne akcije	141		40	,
London	125		30	,
Napol.	10		01	,
C. & cekini	5		94	,
Srebro	17		30	,

Štev. 882.

(10—2)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1877 se začne 18. januarja t. l., in sicer za vse pesebrez izjeme. Posestniki psov naj si najdalje do 1. februarja t. l. preskrbajo marke, za katere plačajo pri mestni blagajnici takso 2 goldinarjev.

Z ozirom na §. 14 izvrševalnih pravil za pobiranje pasjega davka se vsi lastniki psov opominjajo, da o pravem času takso vplačajo, ker od dne 1. februarja t. l. naprej bodo vsi oni psi, kateri se na ulicah dobijo in nemajo za letos veljavne marke takoj od konjača polovljeni.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. januarja 1877.

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista.

(416—11)

Graške špiritne drože

dovijajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Frances Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do (378—14) **A. Schneiderja.**

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Advokat **dr. Josip Sernek** v Celji išče

koncipijenta, slovenščine zmožnega.

(9—2)

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:
Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, posloveni dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govorji.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici.

8° 9 pol. Cena 30 kr.

Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa
v Ljubljani,

v frančiškanski ulici št. 8 in na dunajskej cesti št. 79.

Največja zaloga hišnega orodja, izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejše okinčanega.

ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtvor za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapetiranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastonj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke.

Cene so kar najmogoče nizke.

(248—18)

Važno za vse,

posebno za krojače za moško in žensko obleko in suknarje, kajti suknjene in volnate tvarine za suknje, hlače in cele obleke, kakor tudi za plašče za dame, suknje in jope se po najnižjih cenah prodajajo. — Človek se čudi, ako vidi cene na muštrih zaznamovane.

Naslov: „Tuchausverkauf“ Stefans-platz, Jasomirgottgasse, Wien.
(342—6)